

เอกุนวีส (๑๙) เป็นอิทธิลึงค์ แจกอย่างนี้

วิภัตติ	เอก.
ป.	เอกุนวีส ลง สี ปฐมมา. เอก. ลบ สี เสีย ลงนิคคหิตอาคม
ท.	เอกุนวีส ลง อํ ทุตिया. เอก. ลง อํ คง อํ ไว้
ต.	เอกุนวีสสาย ลง นา ตติยา. เอก. แปลง นา เป็น อาย
จ.	เอกุนวีสสาย ลง ส จตุตถิ. เอก. แปลง ส เป็น อาย
ปญ.	เอกุนวีสสาย ลง สฺมา ปัญจมี. เอก. แปลง สฺมา เป็น อาย
ฉ.	เอกุนวีสสาย ลง ส ฉฺฉลึ. เอก. แปลง ส เป็น อาย
ส.	เอกุนวีสสาย ลง สฺมี สัตตมี. เอก. แปลง สฺมี เป็น อาย

ข้อควรรู้ ๑๙ (เอกุนวีส/เอกุนวีสติ)–๙๘ (อฏฐนวัตติ)

1. แจกเป็นเอกวจนะอย่างเดี่ยว (สี, อํ นา ส สฺมา ส สฺมี)
2. ศัพท์ที่เข้ากับสังขยาตั้งแต่ ๑๙-๙๘ ต้องเป็นพหุวจนะ
3. ถ้าลงท้ายด้วย ส แจกอย่าง **เอกุนวีส** (เอกวจนะ)
4. ถ้าลงท้ายด้วย ติ แจกอย่าง **รตติ** (เอกวจนะ)
5. ถ้าลงท้ายด้วย อี แจกอย่าง **นารี** (เอกวจนะ)

สรุป

ตั้งแต่ วีส (๒๐) ถึง ปณญาส (๕๐) แจกอย่างนี้
ตั้งแต่ เอกนวีสติ (๑๙) - อภฺรุตตีสติ (๓๘)
เอกนสตตติ (๖๙) - อภฺรุนวฺติ (๙๘) แจกแบบ

รตติ

ตั้งแต่ เอกนสภฺฐิ (๕๙) - อภฺรุตสภฺฐิ (๖๘) แจกแบบ **นารี**

๘๒ ๙๕ ๖๘ ๘๔ ๖๖ ๕๘ ๗๔ ๘๗ ๙๑
เอกนวฺติ เทวอสีติ ปณจนวฺติ

ทดสอบการแจก

วิภัตติ	เอก. (ส)	เอก. (ติ)	เอก. (อี)
ป.	ปณญาสํ	อภฺรุนวฺติ	ปณจสภฺฐิ
ท.	ปณญาสํ	อภฺรุนวฺติ	ปณจสภฺฐิ
ด.	ปณญาสาย	อภฺรุนวฺติยา	ปณจสภฺฐิยา
จ.	ปณญาสาย	อภฺรุนวฺติยา	ปณจสภฺฐิยา
ปณ.	ปณญาสาย	อภฺรุนวฺติยา	ปณจสภฺฐิยา
ฉ.	ปณญาสาย	อภฺรุนวฺติยา	ปณจสภฺฐิยา
ส.	ปณญาสาย	อภฺรุนวฺติยา	ปณจสภฺฐิยา

ฝึกหัดการแต่ง

อ.หมู๋ แห่งสามเณร ท. ๖๕ ผู้เกี้ยวจคร้าน ๗
กุสิดานันท์ **ปณจสฏฐิยา** สามเณรานัน คโณ ๗
อ.การสมาคม **ด้วยภิกษุ ท. ๘๙** ผู้มีศีล
สีลวณฺเตหิ **เอภูนนวุติยา** ภิกษุหิ สมาคโม ๗

ทดสอบการแต่งบาลี

๑. อ.ภิกษุ ท. ๓๔ ในภุฎฺฐิ ท. ๘๑ แห่งวิหาร ท. ๖๙
บนภุชเภา ลูกหนึ่ง ไกลเรือน ของคนยากจน ท. (ทลิตฺต-ปฺง) ๔๙
ผู้ตั้งอยู่ในธรรม ๗

ตอบ. ฌมฺมิกานันฺ อภูนปณญฺสาชย ทลิตฺตทานันฺ เคเห
เอกสมฺมึ ปพฺพเต อภูนสตฺตติยา วิหารานันฺ เอกอสีติยา กุฎฺฐิสฺ
จตฺตติสฺสตี (จตฺตติสฺ) ภิกษุ ๗

๒. อ.ทหาร ท. ๔๗ ของพระราชา ท. ๒๙ ผู้เป็นที่พึง ของ
นางสนม ท. ๘๕ (ปาริจาริกา) ในเมือง ใหญ่ ๗

ตอบ. มหนฺเต นคเร (มหฺตียํ ธานียํ) **ปณจอสีติยา**
ปาริจาริกานันฺ นาทานันฺ **เอภุนตฺตติสาชย** ราชนันฺ (รณญฺ)
สตฺตจตฺตติสาชย (สตฺตจตฺตติสาชย) โยธา ๗

๓. อ.แมลงวันหัวเขียว ท. (นึลภุชฺชิกา) ๙๖ ในถาด(ปาดิ-อิต)
แห่งเนยใส ของหญิงแม่เรือน ท. ๗๙ ผู้เป็นที่พึง แห่งบุตร ท. ๖๒
ในเรือน ของตน ๗

ตอบ. อตฺตโน ชเร (เคเห, อคาเร) เทวสฏฐิยา ปุตฺตานัน
นาทานันฺ **เอภุนาสีติยา** ชรณินันฺ สปิปิสฺส (สปิปิโน) ปาดิยํ
ฉนวุติ นึลภุชฺชิกา ๗

ทดสอบการแปลบาลี

๑. ปญจวีสติยา นาครานํ เขตเตเต จรนตานิ (เที่ยวไปอยู่)
เอภุนสตุตติยา คณฺหํ คโณ ฯ

ตอบ. อ.หมุ่ (ฝูง) แห่งโค ท. ๖๙ ตัวเที่ยวไปอยู่ ในนา
ของชาวเมือง ท. ๒๕ ฯ

๒. ทลิตฺทานํ อภฺลฺลนฺวติยา อิตฺถินํ มหคฺชา มุทฺทิกา (แหวน)
เทนตสฺส ธนฺวโต เสฏฺฐิโน สฏฺฐี กุมารา ฯ

ตอบ. อ.เด็กชาย ท. ๖๐ ของเศรษฐี ผู้มีทรัพย์
ผู้ให้อยู่ ซึ่งแหวน ท. อันมีค่ามาก แก่หญิง ท. ๙๘
ผู้ขัดสน ฯ

ปัญหาทบทวนท้ายบท

๑. อ.นมส้ม ท. ๓ ของอุบาสก ท. ทั้งสอง ในส่วนภายใต้ (हे
गुणाका-पुं) แห่งศาลา ท. ๓๖ อันกว้างกว่า กว้างเรือน ท. ๘๖ ของ
คฤหบดี ท.(คหปติ-पुं) ๖๑ ผู้มีทรัพย์ ในเมือง ๑ แห่งพระราชาท. ๕๔
ผู้ล่วงไปแล้ว (อดีต) ฯ

๒. อ.แก้วมณี ท. ๓๘ ในถ้ำ ท. ๒๙ ใกล้อาศรม ท. ๙๖
แห่งฤๅษี ท. ๓๗ ผู้มีฤทธิ์มาก กว้างพระราชาน้อย ท. ๗๗ แห่งเมือง
พาราณสี อันรุ่งเรืองกว่า กว้างแวนแคว้น ท. ๑๖ แห่งชมพูทวีป

๓. อ.กรรม ท. ๓ อันชั่ว ของโจร ท. ๕๙ ผู้อยู่อยู่ (วสนุด) ใน
ถ้ำ ท. ๓๙ อันลึก (คัมภีร์) ในภูเขา ท. ๔๖ อันสูงที่สุด

๔. อ.ภิกษุหนุ่มและสามเณร ท. ๔๓ ในกฐิ ท. ๓๔ ของพระ
ศาสดา ผู้เลิศ กว่าครู ท. ๔๙ ผู้ขยันกว่า กว้างศิษย์ ท. ๖๙ ผู้มีคุณ